

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	Ptas.
n províncies trimestre.	3'50
Extranger y Ultramar.	7

Anuncis, à preus convencionals.

Reus Dimarts 29 de Juny de 1897

Núm. 3302

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofret, carrer Juncosa, 6.
No s'retornan los originals encara que no s'publiquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

• SE • RETRATA •
TOTS LOS DIAS, FESTIUS Y
'LS LABORABLES A PE-
TICIO.
NOVAS FOTOGRA-
FIAS EN CO-
LORS.
TORRES. ■ FOTOGRAFO ■
OPERA tots
LOS DIUMENGES.
Passeig de Mata, 12,
REUS
dias de despalg tots los festius

SECCIÓ DOCTRINAL

Els se vulgueren apartar
é permeteren confondre é
delir aquell home é aquella
casa, é nostre senyor Deu á
confusos é delits e llurs ca-
ses é stats.

Scriptura privada sobre la fi del Comte d'Urgell.—p.56.

La noblesa catalana ja no es ni noblesa ni catalana. Es una mena de momia com las de Egipte. Avans era una cosa viu, fort, musculós; varen traurel l'espirit, y lo temps l'ha convertit en pergamini brut, vell, rebregat, que embolica 'ls ossos d'un cadàvre. Va deixar de ser catalana y ja no es res.

La noblesa forma un dels dos cercles superiors del poble, en los quals encarna una conciencia més clara de la nacionalitat, una visió més perfecte del passat y del peregrindre de la nació, de sa direcció política, de sa vida tota. Aquella consciència de la vida nacional es lo nervi, l'ànima de totes las aristocràcies.

Una aristocràcia es aristocràcia, en quant participa en un grau més intens y més enllayrat de la vida de son poble, en quant sent aquesta vida més que las altres classes socials, en quan està més que cap altra possedida per l'espirit de la nacionalitat á que pertany. Mes, tan bon punt cedeix el exotisme, y 's divorcia del pensar y del sentir de la seva terra, pert lo dret á actuar com á classe directora, li fugen de les mans las funcions públiques, dexa de satisfer sa missió social, y al perdre tot exò pert tot lo que la sostenia, y de dia en dia va aclipsear son explendor, va desapareixer son prestigi y sus riqueses, y acaba essent aborrida per las altres classes, mentre puja y s'enllaya á son costat la nova aristocràcia destinada á substituir-hla.

Per axó hem dit al comensament que de noblesa catalana no n'hi ha. Esta noblesa catalana la que, al voltant del rey En Jaume ó del rey En Pere, menava al poble á la conquesta de Mallorca, de Valencia y de Sicilia; noblesa catalana la que en las embaxadas y en los consells dels reys catalans feya triomfar en l'exterior la nostra política nacional; noblesa catalana la que, dirigida pel comte de Pallars, se redressava valenta y decidida devant dels tirants enemicichs de la llibertat de Catalunya; pero no ho es, ni pot ser-ho, ni ho será mai la dels perfumats gentilhomés qui's vincien y cuhergen per las antíseas dels dominadors de nostra patria, ni la dels que en la capital de Catalunya estrafan ab ridícules posturas, ab encogiment de provincial, los mèrits y 'ls defectes dels aristòcrates de la Cort.

Els han contribuit més que ningú á la decadència

de Catalunya, ells son avuy de les forças més contraries al seu renaixement. No s'han adonat de que la academia de Catalunya havia sigut també la seva decadència, ni de que la renixensa de Catalunya podria ser també son renaixement.

Los nobles catalans eran en la nostra terra lo que 'ls nobles inglesos son dintre d' Inglaterra. Si la constitució política de la societat catalana hagués seguit sa natural evolució en lo curs del temps, es indubitable que hauria conservat y solidat la alta missió que sempre ha exercit en los païssos veritablement lliures, la Inglaterra per exemple. Pero va perdre la llibertat, la direcció de si mateixa, y la aristocràcia que estreia per l'explendor de la dinastia regnant, fou la primera en castellanisar-se, va ser també la primera en sufrir les conseqüències.

La major part de las grans casas han desaparegut, s'han fos en la noblesa castellana, y avuy ja ni'l recorrt ne queda. Si 'ls il-lustres Cardonas y Moncadas y demés eminentissims capdills de la nostra aristocràcia tant cuidadosos de la perpetuitat de son nom y sus llinatges, vegessin que las famílies castellanas que 'ls han heretat no 'ls estiman ni consideran, los arrecanan, los deixan en l'obdit, y ostentau no mes sos títols y apellidos castellans, renegarien dels descendents que van contrare tant funestas aliansas, y ells mateixos se penedirian també d'algunes de las complacencies y debilitats que en vida tingueren.

Las casas nobles de segona y tercera fila donaren encara á Catalunya, després del aniquilament d'aquelles grans baronías, valents defensors y martirs, y foren fins á la guerra de successió un dels puntals de la autònoma del nostre poble; mes la majoria d'ellas, varen ser instrument de castellanisació y nucle del partit castellanista, que felicitava en totes ocasions la tasca dels vencedors.

Però los succeix lo que forsolament devia succeir, los. Allunyats de la atmosfera propia de las aristocràcias, allunyats de la vida política nacional, aqueixos llinatges han degenerat d'una manera llastimosa. Ja no son bons pera manar exèrcits, ni exercir embaixades, ni per conreuar la llengua, ni reformar lo dret de son país; ni son bons tampoch per lluytar ab las armas d'avuy: la intel·ligència, l'caràcter, l'enginy dels negocis; ja no son en sa majoria més que «putxinellis» de saló, ab cervell de «modisto», que totes las cuestions tractan y consideran desde l'punt de vista de la moda, del «chic»; que reuegan de 'sa pàtria y van contra d'ella y á favor dels que la oprimeixen, que s'amagan de ser catalans y vesteixen son esperit y sa llengua á la castellana per las mateixas raons de tocador que 'ls mouhen á canviar de barret ó de corbata.

Pobre noblesa catalana! Se descompon depressa, depressa. Alguns anys enrera representava un partit conservador que, no obstant sa insuficiència, exercia una influència saludable, conservava l'culte d'algunes tradicions, com la de la família y la religiosa, y posseïa certa serietat de caràcter y de judici, que malgrat en falsa posició social, li comunicava algun prestigi. Avuy, l'acanallament es tant extraordinari, que 'l seu orgue, lo representant de son criteri, ó potser lo director ó creador de son criteri (se s'en pot dir criteri sense desnaturalizar la paraula) es lo *Noticiero Universal*, l'òrgue de las classes passivas y actives de la burocracia espanyola, y sa literatura dels folletins de diari, y sa filosofia la *metafísica* (!) d'en Coria, y sa música favorita las tonades flamencas de *La Verbenà de la Paloma* ó del *Duo de la Africana*; y tota sa funció social, lluir son desenfeyament estéril en passeigs y teatres y exhibir sa vergonyosa decadència, arreplegant celadurias y altres engrunys captiades á forsa de humillacions devant del cacich de la província.

Lo renaixement català ha arribat pera la nostra aristocràcia massa tart; ja ni esma té pera compéndrel, quant menos forças pera seguirlo, y això se dona 'l cas de que 'l combatin ó li siguin refractaris las famílies que més ne beneficiarian, las que portan los noms

més que travallaren per Catalunya y la cultura catalana en las èpoques passades.

Algunes, no obstant, encara hi son á temps, encara poden aturar-se en la devallada degeneració per ahont rodolan, encara poden regenerarse y ocupar en la societat catalana lo lloc que á la aristocràcia catalana li pertoca. Que 's recordin de sa historia y sabràu com han de ferho. Fent patria, fent Catalunya, varen fundarla en la aubada de la nostra historia alguns homes esforcats; fent patria, fent Catalunya, podrán regenerarla avuy los que s'apiguen y vulguin ser catalans, y sentir, pensar y obrar com á catalans de la seva terra. (1)

ENRIC PRAT DE LA RIBA.

(De *La Veu de Catalunya*).

RETAU

Ara no se'n parla gayre de Filipinas, pero estaria en un verdader erro lo qui cregués que aquell riquíssim arxipèlag està completament pacificat y que pot Espanya deixar d'amohinarse per la seva situació. Negar que questa relativament ha canviat fora incorre així mateix en una exageració. Indubtablement es molt diferent l'estat de coses actual en la illa de Luzón de lo que era en los temps en que la província de Cavite y gran part de las colindants estaven en absoluta independència, y la mateixa Manila estava baix la amenaça constant d'un cop de mà dels insurrectes ajudats per cert elements de dita capital; pero que la situació dista molt de ser lo atalagadora que suposan los periodicals ministerials y que estan tentats de creure 'ls que tot ho troban bé del moment que no's reben cada dia notícies de renyidas accions, ho demostran las mateixas correspondencies de la illa que publican los periodicals més serios de la Península.

D'elles se'n desprén que 'ls èxits militars obtinguts no han acabat ab la insurrecció, perque al dominar-se per las tropas espanyolas uns territoris se trasladaren á altres los principals quefes tagalos, mantenintse are en elles, no en la mateixa forma certament que a Cavite per trairse de païssos menos poblats y menos richs y més montanyosos, pero no sense mantenir un perill constant y conservant un foc gros d'insurrecció que, de no desapareixer aviat, pot arribar á tenir consecuències d'inmensa trascendència.

Confirmen aquests temors les altres notícies que de la illa de Luzón arriban respecte á la hostilitat manifesta dels indígenas en moltes províncies y de la desconfiança en que viuen respecte d'ells los peninsulars. A Bulacan, per exemple, y lo mateix deu succeir á Cavite, sempre la més anti espanyola de totes las provincies filipines, tot lo país, segons un correspolcial, es hostil als peninsulars ajudant tot lo possible y no amagantse gayre 'ls moviments dels insurrectes. A Manila dissimulan més, pero 'ls espanyols no se'n refian dels viscous a Espanya que donan de vegadas los indis, vivint sempre atemoritzats per la freqüència ab que's descobreixen novas conspiracions.

Tot això demostra que si la pacificació material apareix encare Henryana per las dificultats de sometre als Aguinaldo, Llanera y demés quefes que ab grossos núclios se mantenen en las regions montanyoses, més està encare la pau moral, a la que es difícil arribar, avuy no més per medi de la administració paternal á que com únic remey, que per això sab pera la cuestió filipina, aludia 'l manifest del partit liberal. La cuestió filipina es potser més complicada encare que la mateixa de Cuba; millor dit, las solucions a ella han de ser molt més complexes y aplicades sobretot ab especialísima cura. La necessitat d'una rectificació de política es evident; pero desgraciadament en lloc que s'hi

(1) Les apreciacions que s'fan en aquest article s'han d'entendre respecte de la generalitat, hi ha honorífiques excepcions que refermen la regla general.

veu la tendència à una bona direcció. L' estudi de la administració anglesa de la India probablement podrà proporcionar idees iluminoses sobre lo que té de ser la filipina, si encara hi ha temps. Pero vagin à parlarne d' això als que s' empenyan en continuar à las colonies polítiques tradicionals sense volgut deduirne cap llisso dels seus resultats!

SOC 8. JUNY

CRÒNICA REGIONAL

OBSERVACIÓ METEOROLÒGICAS
del dia 28 de Juny de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d'obser-vació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humitat	PLUJA en 24 hores	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSEr-PAR-ticu-lar
9 m. 3 t.	755 756	77 76	0'0	6'7	Ras	

HORAS d'obser-vació	TEMPERATURAS	VENTS	NUVOLS
	Maxima	Minim.	Term. tipus
9 m. 3 t.	Sol. 42 Sombra 30	15 27	S. S. Cumul 1'3

A les tres d' ahir à la tarda sortiren à recorre nos-carrers los tres gegants precedits la tradicional *Mulatas* y acompañants de tot un exèrcit de gent menuda.

A les dotze del mitj-dia s' disparà en la piazza de la Constitució la acostumada tronada.

Y à las set del vespre l' Excm. Ajuntament en corporació y precedit dels gegants y mulassa sortiren de les Casas Consistorials y acompañat de la banda de música «Juventud Reusense», pera assistir à la solemne funció de completes que se celebraren en la Iglesia parroquial de Sant Pere.

Al retornar l' Ajuntament à las Casas Consistorials, dos quarts de nou de la nit se disparà també, una tronada, quedant iluminada la piazza de la Constitució ab focs de bengala.

Las festas aquestas responian à anunciar al veïnat que avuy nostra ciutat, deuria engalanarse ab sas mes ricas joyas pera celebrar sa *festa major*, si'l temps no ns portés dol per tots los indrets.

Los festeigs que avuy tindrán lloch son los menos que s' poden desitjar.

A las cinc del matí se dispararà una tronada y à dos quarts de deu un tempe y divi ofici, al que hi assistirà l' Excm. Ajuntament en Corporació, en la Iglesia de Sant Pere.

Durant lo matí los gegants recorren nostres ca-rers.

A las dotze del mitjdia se dispararà una altra tronada en la Piazza de la Constitució.

A les sis de la tarde s' efectuarà la solemne profesó que farà l' curs dels demés anys anterioris.

Y à la nit tindrá lloch una funció en lo Teatre Fortuny, posantse en escena lo drama en tres actes «L' hostal de la coixa», l' estreno del celebrat monolech «Simplicitat» y l' apropòsit en un acte «La metempsicosis! Frévol Illano»; en lo «Frontón Reusense» una nova exhibició d' espectacles de gimnassia, per la companyia del senyor Diaz, y finalment en la major part de societats de recreo y políticas, tindrán lloch lluhits balls.

Lo nostre apreciat y valent company La Renaixen-za dona compte à sos nombrosos lectors de la següent nova:

«Tenim esperances de que dintre de pochs dias tornarà à sortir à Barcelona, fresca, rejuvénida y plena de salut y de forsa, La Renaixensa. Ho participém desde l' emigració del Vendrell, shont nos trobém, als nostres estimats y fidels lectors.»

Be saben prou los estimats companys que forman lo Consell de redacció del apreciat colega, lo molt que nos alegrém se vegin realisadas las sevas esperances.

Hora es ja de que l' Poder central retorna à la capital y província de Barcelona las garantías constitucionals y deixi de fer ús d' aquella llei especial que l' Congrés li aproba, sense oviar tan sols que podia servir pera perseguir à personas que si de quelcom se la pot acusar, es per lo gran amor y sentiments humanaris de que han donat proves, condolintse un y altre dia, de que s' malgastés tant diners y tant de jovent en una guerra que encaminada per un altre camí, com segurament se farà are, podia reportar més profit y més gloria à Espanya.

Avuy es l' últim dia que hi haurà tiro de colom à Selva.

També n' hi haurà en lo punt conegut per la Riera de la Beurada.

La Junta Directiva de la associació «Foment Fotogràfic de Catalunya», ha tingut la fina galanteria d' invitarnos à la sessió inaugural que tindrà lloch lo dia 30 del present mes, à dos cuarts de deu del vespre, en son estatje social carrer d' Escudillers 8, primer, de Barcelona.

Agrahím la atenció.

Aquesta nit tindrà lloch en los jardins y salons de la societat «El Olimpo» concert y ball respectivament per una reputada banda, baix la direcció del mestre Sr. Camprobi.

Lo sorteig de la Loteria Nacional que s' ha de celebrar à Madrid lo dia 30 del actual consta de 50.000 bitllets, el preu de 30 pessetas cada hú dividits en dècims à 3 pessetas.

Los premis serán en número de 2.799 importants 1.050,000 pessetas.

Avuy tindrà lloch en lo saló de la nova societat «La Palma» un lluhit ball que promet veures molt animat à benefici dels socis de la mateixa, lo qual serà executat per una reputada orquestra d' aquesta ciutat. Ademés en dita societat s' está preparant una gran vetllada literaria humorística y recreativa pera l' diumenge dia 11 del próxim Juliol que serà dedicada à sa inauguració.

La Agencia Executiva d' Hisenda d' aquest partit, establetla en l' Arrabal baix de Jesús, número 16, participa que en los días 1, 2 y 3 de Juliol próxim, estarà oberta la cobrança pera l' s deudors morosos del quart trimestre, ab lo recàrrec del 5 per cent.

Transcorengut dit plasso, incurrirán en l' apremi de segon grau.

Hem rebut una alenta invitació pera concorrer al ball que aquesta nit tindrà lloch en l' espayós saló de la concorreguda societat «Círculo Republicano Històrico».

Agrahím la aeferencia que la Junta Directiva ha tingut ab nosaltres.

Desde primer de Juliol próximo, se modifiquen las tassas pera l' s telegramas internamentals, en la forma següent:

Pera Dinamarca (vias Fransa ó Vigo-Emden) 325 franchs per paraula.—Gran Bretaña (vias Fransa, Bilbao, Vigo ó Cádiz), 35 frs. per id.—Noruega (vias Fransa, ó Vigo-Emden), 34 frs. per id.—Suecia (vias Fransa ó Vigo-Emden) 33 frs. per id.—Tanger (via Tarifa), 20 frs. per id.—Tripoli (via Fransa ó Vigo) 78 frs. per id.—Islas Azores (via Lisboa) 765 frs. per id.

Heus aquí entre autres mols lo que ns reporta l' alsa dels camvis.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferentes espècies, puja la cantitat de pessetas 443.65.

Segons las disposicions del ministeri de la Guerra, publicades en lo «Diario Oficial» de 5 del corrent, resulta que tenen dret à pensió los pares dels soldats que hagin mort à consecuencia de ferides en campanya, del vòmit ó febre groga.

Los tràmits que han de seguirse y l' s documents que s' han de presentar son los següents:

Dirigir una instància al capitá general, pera que nombrí un jutje militar que informi sobre l' estat de pobresa dels pares.

Mentre se tramita aquest assumpt, poden demanar-se certificacions de las partidas de casament dels pares, expedidas per lo párroco; partida de bautisme del difunt, acta civil del fill ó certificat expedit per lo quefa del cos à que pertenesqué.

Si es viuda la que solicita la pensió deuria acompaixar, ademés, la partida de defunció de son marit.

Ab tots aquets documents se deu elevar una instancia à S. M., en paper del sello 12, conducte del governador militar ó dels alcaldes.

La Diputació de Viscaya entre altres acorts ha pres en sa darrera sessió l' d' aprobar un informe relatiu al escut que s' ha de fer ab material del arbre de Guernica destinat al nou palau de la dita Diputació.

Si després quedava material, se destinarà l' necessari pera alguna part dels escuts dels Ajuntaments y pera l' s de las Diputacions d' Alava y Guipuzcoa. També s' acordà formar un planter ahont s' hi sembrin aglans del actual arbre, pera que si aquest se morís fos substituït.

Teatro Fortuny

«La Dida», del immortal fundador del teatre de la nostra terra, en Frederich Soler, (Serafí Pitarrà), fou la obra escollida per la companyia catalana que actua en nostre coliseu, pera la funció de la nit d' ans d' ahir, y com se podia augurar, atragué al coliseu de la piazza de Prí, una tan numerosa com escollida concurrencia, neguitosa de saborejar las bellesas que atresora producció de tanta valua.

Acostumat ó condemnat lo nostre pùblic à passar las vellies las mes de las vegadas, aburrit, veient las interpretacions de las obretas del «gènero chico», no faltà qui l' considerava d' un gust exquit.

Mes ha bastat que se l' posés à prova, pera que responga d' una manera digne, y com correspon à la seva cultura, deixant sentat que l' pùblic de Reus en quan à gust n' hi pot haver que l' igualin, poquets. cap, que l' aventuregat.

Los picaments de mans que en lo Fortuny ans d' ahir sentíam interrompent totas las magistrals situacions dramàtiques de cada hú dels actes de «La Dida», la constant riatlla ab que celebra van los xistes (no cal dir que de bona llei tois) y situacions còmicas de la obra, y l' fet de que à cada final d' acte se cridés al palco escènic als artistas encarregats de la execució, demostran, sense deixar lo mes petit dubte, que l' s cinch anys transcorreguts no han sigut prou pera embotar las fibras del sentiment estètic de nostre pùblic, com també, que no s' ha tingut gens de bon acert desterrant de las taules de nostre teatre, las obres catalanes.

Afortunadament la reivindicació ha sigut complerta y l' s resultats satisfactoris, donchs, lo dolent de la temporada, la calor casi asfixiant que en la sala d' espectacles regna y l' poch atractiu que ofereix un abono de tan pocas funcions, res ha impedit que las que van donades y la d' avuy sobre l' ferme auguris, s' han givat més favorescudas que las que ns donà la companyia de sarsuela echica» de la senyora Gomez, la d' òpera que la succehi y la dramàtica castellana del seyyor Fuentes.

F. C. E.

SECCIO OFICIAL

Círculo Republicano Històrico

Se participa als ciutadans socis que en la nit de de mà, hi haurà ball en aquesta societat començant à las 10 en punt.

Los que desitjin acudir al mateix poden passar à recullir las invitacions en la Conselleria del Círculo.

Reus 28 de Juny de 1897.—La Comissió.

Societat Manicomí de Reus

Havent de procedir a la construcció dels edificis de que ha de constar lo Manicomí, s' invita als que desitjin prendre part en las subastas de tots ó d' alguns dels pabellons, se serveixen presentar las proposicions en la forma que indica l' plech de condicions econòmich facultativas en lo domicili de D. Emili Briansó y Planas desde l' dia d' avuy 20 del actual fins lo dia 5 de Juliol próxim.

Los plassos, pressupostos y plech de condicions estarán de manifest durant dit plasso, en casa del senyor Arquitecte D. Pere Cassellas y Tarrats de 8 à 11 del matí.

Reus 20 Juny 1897.—Lo President, Pau Fonà de Rubinat.

Registre Civil

del dia 26 y 27 de Juny de 1897

Naixements

Joan Queralt Nondelló, de Joan y Maria.—Joseph Figueras Rius, de Joseph y María.—Ramón Llauradó Carbonell, de Francisco y Francisca.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Cap.

Matadero Pùblic

Bestiars sacrificats pera l' consum en lo dia d' ahir

Satisfet

Classe

Kilos. Grams

Bous 1 345.200 69.04

Badelles 2 205.200 41.04

Bens 57 905.200 181.04

Cabrits 3 15.600 3.12

Tocinos 8 357. 120.78

Igeones de

Desputillas de bestiar de llana y pel 22.13

Total adeudo

437.15

SECCIO LLIURE

Exposició

M. I. S.

La ciutat que suscriu, natural y vehí d' aquesta ciutat, habitant en la primera travessia del carrer Camí de Salou, número 1, à V. I. respectuosament acut y atentament exposa:

Que si bé lo que motiva las presents ratllas potser ocasioni l'enjú y l' disgust del encarregats de vetllar pera que s' compleixi la llei en totes sas parts, ó sigui dels empleats del Municipi de cusevol estat ó estament que sian, crech estar en lo meu soberà dret al manifestar á V. I. que no sembla sino que 'ls tals emplats no fan lo pes just y aplican la llei del embut cuan se troben en lo cas de fer lo á que venen obligats en virtut del ministeri de son càrrec. puig de no ésser aixís no s' compagina que ab la flemà propia del anglés de més pura sanch y á ciència y paciència dels mateixos, se toleri que 'l més infelis dels homes, ó sigui la momia *Manzet*, y sa costella, separada y mancomunadament ó 's dos á una, converteixin lo carrer de la la víctima que suscriu en un corral, shont hi desembocan totes las inmundicias y frases grosseras per conducte de sas respectivas bocas, que en lo cas de que s' tracta més propriament deuria calificar de *cloacas*.

Y no es això solzament lo pitjor, I. Sr., sino que com succeix a hora molt avnadasa de la nit del diumenge últim, que ab seguritat los galls estarián ja alerta pera anunciar lo nou dia, cuan ab més satisfacció me trobava entregat en cos y ànima á Morfeo y somniaua que V. I. y sos dignes companys de Municipi estavan cremantse las cellas buscant la manera de corrètir las deficiències que en tots los rams dels assumpcions comunals hi veu fins un cego, lo monòton y desafinat cant del *Manzet* me feu descendir de las bellas regions en que 'm trobava en lo precís moment que un matuter los hi feya ganyotas dissimuladament, havent-me també semblat entreveure, sense que per descàrrec de ma conciencia ho pugui assegurar, puig en los somnis ja sab V. I. que cuan hu se desperta es cuan hi veu més fosch, que en la sala de no sé shont estiravan sens pietat la orella d' un pobre infelis que sohom coneix ab lo nom de *Jordi*, sens que á pesar de sos crits y lamentacions logrés treure de sa *apoteosis* á un tranquil mortal al semblar abstret en contemplar los espirals de fum d' un cigarret *Susini*, y maliciós com soch per se, me feu suposar que previsorament estarián provehidas sas orellas d' una regular cantitat de cotó fluix.

Y ara vé la part crítica del assumptu, donchs si bé la integritat de ma persona, gràcies á Deu y á mi, no ha sufert fins en lo moment històrich en que escrich las presents ratllas lo més petit desperfecte, no posseint en ma pell ni un senzill esgarrany ni foradot que demostren que algú ha tingut á bé provar que á més d' ésser vulnerable no la tinch ni més prima ni groixuda que 'l resto dels mortals, ha de sapiguer V. I. que si bé ja en públic, ja en privat no ha faltat qui ó quién ab més pór que jo mateix, ab tot y ser molta, han dit si 'm farian això ó allò, sense que avuy per avuy y no obstant las prediccions de tempestat, pugui fer dño ab D. Diego, pare del *Tenorio* exclamant:

me han puesto en la faz la mano,

li juro á fé d' home honrat y per la salvació de ma ànima, que may, may, pero jamay podia imaginar que se 'm pronostiques per boca del *Manzet*, com me semblá sentir, que jo y la familia, ó si's vol la familia y jo, puig l' ordre de colocació dels individuos no altera lo número total de la maleixa, moririam en sas mans pecadoras pera á sa vegada entregarnos á la voracitat de las flamas d' una faixina, ni més ni menos que si's tractés de menjar favas á lo gitano ó caragols á la brutesca.

Ja 'm sembla veure á V. I., si llegeix la present exposició y té la fortuna de no seguir lo camí que han emprès totes sas antecessoras, ó sigui la de tirarlas á un recò pera en un dia dat vèndrelas á pés al drapaire ó bé reserverlas pera serveys molt humils, somriure maliciosament al llegir lo de la faixina, considerant que millor empleo podría donàrseli utilisantla pera fumigar.... lo que V. I., la població y jo també sabém; pero semblant escrupol crech poguer desterrarli fentli present que es més actiu y enèrgich l'ús del àcit fènic, ab quin empleo y una bona escombrada moren per in *secularia seculum* (amén) tota classe de bestias, bestiolas y bestietas, que naixen, desarrollan y multiplican en las casas en que no se segueix los més rudimentaris preceptes higiènichs.

Y pera no molestar més á V. S. distractent sa atenció dels múltiples y difícils quefers que sempre té en-

tre mans tot bon Alcalde gelós de la bona administració y amant del poble en que viu, lo que firma la present li adverteix que está bé de roba per tot l'estiu y pòtser fins per l'hivern, fentli aquesta observació per si algú de sos subordinats, segunt las tradicions de la classe, que en sos ratos d'oci han volgut dedicarse alguna que altra vegada á fer *vestits blaus*, sens que fins al present, que jo sàpiga, hagin debutat, vol pèndrem la mida de las espallasses ó se 'm vol menjar de viu en viu sense esperar á que 'l *Manzet* me fassi á la brasa, puig sense volgut fanfarronejar ab bravatas ridícules puch assegurar que ni la mitja cana, metro ó lo que sigui arribarà per segona vegada á me humanitat, si de tal propósito algú s' trobés animat, ni mos ossos son ja lo suficient tendres pera que pugui menjarse aixís com aixís.

Y com se vulla que 'l nom ab que firmo la present no consta ni en lo padró municipal ni en cap registre civil, militar ó eclesiàstich, á cau d' orella y confiant en la reserva puch dírli que 'l *Mestre Jordi* y 'l *Antón Marca Boada* son una sola persona, que el demanarli justicia en lo que de V. S. solicita y pregantli que 'm dispensi aquesta *lata* y la molestia que li ocasiono, á més de ferli present que ab alguna freqüència anirém possant de relleu algun defecte dels molts y grossos que convé corregir, puig lo temps me vaga, y aixís com lo diable cassa moscas ó 's pentina al gat cuant se careix d' objecte, á mi aquesta feyna me servirà ensembs que pera matar lo rxió, pera donar cumpliment al adagi que diu á les penas punyalades, ja que á més de las que en si porta aquest picaro mòn, tenen d' afegirshi las que 'ns deparan los encarregats de fernos la felicitat, que, ignorant com ignoran las doctrinas altruïstas, segueixen l' egoista y ranci sistema preconisat per aquella especie de «modus vivendi» que diu: que la caritat (y en lo present cas, felicitat) ben ordenada, comensa (y acaba, afegirfa jo) per si mateix.

Desitjantli salut y bon acert en la administració, aument en la recaudació de consums, ordres rera que 's tanqui al violon al *Manzet* una vegada possessió de sa sempre estimada mona, etc., etc., y de pas sigui dit en honor de la justicia, l' actual sereno del barri, com també l' vigilant, han fet per sa part lo que pòtser no haurian fet

otros serenos que en el barrio han sido,
firmo la present en Reus ab feixa *ut supra*, ó sigui la del periódich.

MESTRE JORDI.

Al M. I. Sr. Alcalde constitucional de la ciutat de Reus.

SECCIÓ RELIGIOSA

CULTS RELIGIOSOS

Administració del Santuari de Nuestra Senyora

de Misericordia

Se participa als devots de la Verge y al públic en general que s' han posat á la venda las noves estampas litogràfiques iluminades de Nuestra Senyora de Misericordia y son camari, en lo mateix Santuari y en las tendas de la Vinda Puig y Viuda Sanromà. Solas se venen al preu de 2.50 pessetas y ab cristall y march daurat á 10'50 y 12'50 segons los tamanys.

Sant de demà.—Sant Pau.

SECCIÓ COMERCIAL

Moviment del port de Tarragona

Entrades del dia 26

De Amberes y esc. en 14 dias, v. «Gravina» de 800 ts., ab sachys buysts, consignat als seyors Mac-Andrews y C. A.

De Cetze en un dia, v. «Amelia» de 242 ts., ab boboys buysts, consignat á la seyora Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Hamburg y esc. en 15 dias, v. «Velarde», de 650 ts., ab tránxit, consignat als seyors Mac-Andrews y C. A.

De Valencia en 15 horas, v. danés «Dagmar» de 774 ts., ab tránxit, consignat als seyors Viuda y Nebot de P. Ferrer y Mary.

De Barcelona en un dia 1. «Pepito», de 6 ts., en lastre, consignat á don Joseph M. Ricomá.

De Barcelona en 6 horas v. «Carmen», ab varijs efectes, consignat als seyors Fills de B. Lopez.

De Valencia en 18 horas, v. «Cervantes», de 296 ts., ab varijs efectes, consignat á don Joseph Maria Ricomá.

De Civitavecchia y Liorna en 16 dias, berg. italià «Lombardia», de 143 ts., ab carregament de dogas, consignat á don L. Agostini.

De Torrevieja en 6 dias, l. «Constancia», de 66 to-

neladas, ab carregament de sal, consignat als seyors Argenté y Rodriguez.

Despatxadas

Pera Copenhague y esc. v. «Dagmar», ab carga general.

Pera Bilbao y esc. v. «Carmen», ab carga general.

Pera Barcelona, v. «Cervantes», ab carga general.

Pera Hèmburg y esc. v. «Velarde», ab carga general.

Pera Glasgow y esc. v. «Colón», ab carga general.

Pera Ambergues y esc. v. «Gravina», ab carga general.

Pera Isla Cristinà, l. «Nuevo Invencible», ab varijs efectes.

J. Marsans Roi

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	65'57	Fransas
Exterior	81'75	Colonial
Amortizable	78'50	Cubas 1886
Aduanas	96'85	Cubas 1890
Norts	23'10	Obs. 6 0 0 Fransa 95'50
Exterior París	63'37	Obs. 3 0 0
París	30'40	Londres 32'70

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedes y bitllets de tots los països.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realisadas en lo dia d' ahir à Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	65'42	Fransas
Exterior	89'50	Cubas vellas
Colonial	89'35	Cubas novas
Norts	23'10	Aduanas
Obligacions Almanca	82'30	Obligs. 3 0 0 Fransa 55'57
PARÍS	63'37	Norts
París	30'40	GIROS
		Londres

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan V. Illes, D. Joan Llauderó Prats y D. Joan V. Illes Validuví.

Londres	90 d.f.	00'00	diner	8 d.v.	00'00
Paris	8 d.f.	00'00	Marsella	00'00	

VALORS LOCALS DINER PAPER OPER.

ACCIONS	0 0	0 0	0 0
Gas Reusense	850	0	0
Industrial Harinera	600	0	0
Banch de Reus	500	0	0
Manufacturera de Algodon	100	0	0
C. Reusense de Tramvias, privilegiadas al 5 per cent	150	0	0

Bibliografia

Colecció Selecta Catalana

S' ha publicat lo primer volum d' aquesta biblioteca de la terra, titulat «Quadros» y original del festiu y reputat escriptor N' Emili Vilanova.

L' exemplar consta de 116 planas y s' vent al preu de dos rals en la administració d' aquest periódich.

Patria y Región

La obra del notable escriptor regionalista gallego en Salvador Golpe, «Patria y Región», se troba de venda en aquesta Administració, al preu de 3 pessetas l' exemplar.

Diversions públiques

Teatro Fortuny

Companyia catalana dirigida per los renombrats primers actors D. Hermenegildo Goula y D. Jaume Capdevila.

Funció per avuy.—Despedida de la Companyia.—Se posarà en escena lo drama en 3 actes y en vers «L' hostal de la Coixa» y estreno en aquest teatre del monòlech titulat «Simplicitat»; a petició de molts abonats y del públic en general, finalisarà la funció ab la segona representació del aproposit en un acte, estil Frésgoli «La Metempsicosis!» «¡¡Frésgoli Llano!!» Entrada general 2 rals.—A las 9 en punt.

Circo-Frontón Reusense

Dos monstruosas funcions per avuy festivitat de Sant Pere.—Tarde á dos cuarts de quatre; nit á dos cuarts de deu, per la companyia Ecuestre, Gimnástica, Acrobàtica y Cómica dirigida per D. Eduard Diaz.

Estreno de la pantomima «Una fiesta andaluza»—«La célebre troupe de Saltimbanquis».—Los balls «Las madrileñas» y «Las sevillanas», acabant ditas funcions ab una «Gran Corrida de un Toro de muerte» (parodia).

Imp. de C. Ferrande.—Plassa de la Constit

GUIA DEL PASSATJER

SERVEI DE TRENS

SORTIDAS

De Reus à Barcelona

8'04 m. correu (per Villanova y Vilafranca) 1^a, 2^a y tercera.

8'56 m. exprés, primera y segona dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).

12'11 t. mercancías, segona y tercera.

1'57 t. correo (per Vilanova.)

De Barcelona à Reus

5'25 m. (per Vilafranca).

9'46 m. (per Vilanova).

15'8 t. per id.

7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes).

De Reus à Mora

9'33 m.—7'04 t.—3'10 t.—7'19 y 9'57 init.

De Mora à Reus

4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus à Tarragona

8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona à Reus

7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

De Reus à Lleida

8'40 m.—5'23 t.

De Lleida à Reus

5'50 m.—3'50 t.

De Reus à Vimbodi

1'28 t. cotxes de 2^a y 3^a.

De Vimbodi à Reus

9'53 m. cotxes de 2^a y 3^a.

De Tarragona à Valencia

9'30 m. y 11'30 n.

De Valencia à Taragoga

11' m. y 6'30 t.

ADMINISTRACIÓ D' CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS

De Tarragona, 8'30 m. per

SOFRE GRÍS DE BIABAUX

MINERAL FRANCÉS

Exposicions Universals é

D E

AVIGNON, 1890.-LYON, 1894.-BORDEAUX 1895

Destrucció radical de las malalties de la Vinya, Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracnosis, etc., y contra las Formigas, Pugó, Orugas y altres insectes.

Lo compradordeu, donchs, exigir, á fi de no ser enganyat, la marca EL VOLCAN, de la Companyia Biabaux, estampada

Representants: Senyor Joan Vilella y Companyia y Joseph Gambus y Anguera, Vilà (Bon) 12.—REUS.

Les malalties que s'han de tratar són les següents: Oidium, Mildiu, Black-Rot, Rot, Blanc, Anthracnosis, etc., i altres insectes que atacant la vinya, causen la mort de les plantes, o la feren molt perjudicial. Els productes que s'han de aplicar són els següents: 1.º. Producte que s'aplica en la vinya, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador. 2.º. Producte que s'aplica en el mildiu, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

3.º. Producte que s'aplica en el black-rot, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

4.º. Producte que s'aplica en el rot, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

5.º. Producte que s'aplica en el blanc, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

6.º. Producte que s'aplica en l'anthracnosis, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

7.º. Producte que s'aplica en les formigues, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

8.º. Producte que s'aplica en el pugó, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

9.º. Producte que s'aplica en les orugas, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

10.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aigua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

11.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

12.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

13.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

14.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

15.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

16.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

17.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

18.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

19.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

20.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

21.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

22.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

23.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

24.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

25.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

26.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

27.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

28.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

29.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

30.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

31.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

32.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

33.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

34.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

35.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

36.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

37.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

38.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

39.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

40.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

41.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

42.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

43.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

44.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

45.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

46.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

47.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

48.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

49.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

50.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

51.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

52.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

53.º. Producte que s'aplica en les altres malalties, i que consisteix en una solució d'una substància que s'ha de diluir en un volum de 10 litres d'aqua, i que s'ha de aplicar amb un rociador.

<p